

*Caroline Smiths
Minde på Saxogade
i Aalborgs vestby*

Caroline Smiths Minde

Bygningen som bærer navnet Caroline Smiths Minde er opkaldt efter Henning Smiths enke. Den blev betalt af Caroline Smiths arvinger.

Den blev bygget i 1895 som et sted, hvor enlige kvinder af det bedre borgerskab kunne bo. Henning Smith og hans familie havde tjent godt på at drive virksomhed i Aalborg. Henning Smith var oprindelig guldsmed og kom fra Randers. I 1835 anlagde han De Smithske Jernstøberier og Maskinværksteder. Det som sidenhen skulle komme til at gå under navnet De Smithske. Her producerede man blandt andet de dampmaskiner, der var afgørende for at industrialiseringen kom i gang. Han var den første i Aalborg til at bygge en dampmaskine.

Stiftelsen er et godt eksempel på en offervilje, som for mange bliver en slags ideal. Familien som havde tjent godt, ønskede at geninvestere lidt af deres overskud til

gavn for almenvellet. Til gavn for samfundet. Den er også et eksempel på hvordan man ønskede at skærme kvinder af det lidt bedre borgerskab for at falde igennem på samfundets bund. Man ønskede, at de skulle stilles bedre end dem, der f.eks. var henvist til byens fattighuse.

Forestillingen om at der er flere måder at være fattig på, findes hele vejen op igennem fattigdommens historie. Man har altid anset det for særligt skamfuldt for middelstanden at blive udstillet som fattig.

Stiftelsen her er et eksempel på et ønske om at enlige kvinder måtte kunne bevare værdigheden også selvom, de ikke var i stand til at klare sig selv.

Frederik Obels villa ved Saxogade i Aalborgs vestby

Frederik Obels villa

Fredrik Obel lod i 1880 denne villa opføre tæt på den nye på den nye arbejderbydel i Vestbyen. Frederik Obel indrettede i villaen en meget speciel vinterhave, som lignede en stor bjergrotte.

Stenene var tufsten som blev hentet nede ved Rhinen. I murerne var der plads til planter som blevet vandet ved et sindrigt vandingssystem med skjulte rør. Villaen er nu en del af Frimurerlogen Cimbria.

Vor Frelsers Kirke ved Saxogade i Aalborgs vestby

Skråt overfor Frederik Obels villa ligger Vor Frelsers Kirke, hvor han betalte det meste til dens opførelse.

Frederik Obel var kendt for sit kristne sindelag og sin store omsorg for sine arbejdere, der bl.a. kom til udtryk i form af en hjælp til tvungen opsparing på fabrikken og julegratier.

Ligesom han også støttede Menigheds-hjemmet i Danmarksgade der bl.a. drev spisning for fattige børn, ældrepleje og foreningen "Kristne Kærlighedsgerninger"

Frederik Obels velgørenhedsarbejde i regi af tobaksfabrikken er det, man kalder patriarkalisme. Fredrik Obel opfører sig som en patriark en slags far.

Man kunne også kalde det formynderi. Man kan sige det således, at hvis fabriksejeren var god og menneskelig var det godt for arbejderne og deres familier. Hvis han var det modsatte, ja så havde de reelt ingen rettigheder. Det er det datidens sociale reformer kommer til at handle om.

Kilder:

*"Aalborg og fabrikkerne" af Torben Witt
"Tobakken og byen", Aalborgbogen 2004
af Marianne Rostgaard og Inger Bladt.
Aalborg Stadsarkiv
Fotos: Aalborg Stadsarkiv*